

La Capmany, fascinant i inabastable

1.03.2018 Francesc Ginabreda. Barcelona.

 Comparteix a Twitter

 Comparteix a Facebook

Aquest 2018 és l'any dels Anys, a Catalunya: **Palau i Fabre, Pedrolo, Raimon Panikkar, Pompeu Fabra...** Com que som delerosos i rigorosos, aquesta setmana se n'ha presentat un altre, un de doble, que s'afegeix a la llista: **l'Any Capmany**, que commemora el 150è aniversari del naixement d'**Aureli**, **l'home cançoner**, i el 100è de la seva filla **Maria Aurèlia**, **una de les escriptores i intel·lectuals catalanes més importants del segle XX.**

Esriptora, pedagoga i política, Maria Aurèlia Capmany i Farnés (1918-1991) és una figura indiscutible i indispensable de les nostres lletres. La comissària de l'Any Maria Aurèlia Capmany, **Marta Nadal**, la defineix com “una dona d'idees, una intel·lectual” i, en definitiva, “un personatge fascinant inabastable” que “moltíssima gent coneix, però pocs l'han llegit (profundament)”. Gairebé és un tòpic, però passa amb molts autors, i en particular amb moltes autores.

Nadal creu que s'hauria de parlar d'ella com a referent literari, social, polític i de pensament a totes les facultats de Periodisme, Història i Filosofia del nostre país. I també, esclar, com a referent del feminisme, del qual va ser pionera a Catalunya. La seva obra de ficció, els assajos, els articles periodístics i les seves memòries demostren, en essència, que la Capmany va ser una escriptora de cap a peus i que tenia una necessitat expressiva tan insubornable com el “compromís íntim” amb la seva col·lectivitat: *Jo escriuré encara que el món s'enfonsi*.

A banda d'això, Nadal també posa en valor la “incomoditat” que generava en l'entorn -sobretot- testosterònic de la seva època, perquè era atrevida, transgressora i tenia un discurs sòlid i propi. L'evoquem amb tota la pompa i el *savoir faire* fumant puros. Dona carismàtica, autònoma, de personalitat forta i decidida però no per això mancada de tendresa o afecte, l'autora d'*El cel no és transparent* no té res a envejar de **Josep Pla**, tan infinitament citat per coneguts i saludats del món cultural o polític. Que hi hagi una “certa invisibilitat” de la seva obra no invalida que la Capmany tingui sentències tan lluminoses com les del mateix Pla o **Joan Fuster**, per citar-ne dos de significativament aforístics.

L'objectiu principal de l'Any Capmany és recuperar tota la seva dimensió literària i celebrar la lectura de les seves obres, la seva mirada “feliç i deslliurada, sense gravetat”, sobre la cultura, i la paraula “aguda, fina i subtil” que la plasma. Tot això, amb un focus posat en la difusió i un altre en la investigació acadèmica. Cal acabar de reeditar-ne l'obra completa i fer-la arribar al públic, també, a través del teatre, i cal incentivar la recerca universitària perquè estigui més present en l'ensenyament superior (actualment, *Feliçment, jo soc una dona* és una de les lectures obligatòries per les proves de Selectivitat).

Reedicions i activitats per donar i per vendre

Durant els darrers mesos, un bon grapat d'editorials han començat a reeditar llibres com el susdit *Feliçment, jo soc una dona* (Barcanova, de moment en edició escolar), *Cartes impertinents de dona a dona* (Cossetània), del qual va parlar **Clàudia Rius** en [aquest article](#), o *Quim, Quima* (Males Herbes). Però en vindran més: *El malefici de la reina d'Hongria* (Barcanova), *Lo color més blau* i *Necessitem morir* (Cossetània) i *Gat negre, mala bèstia i salvatge* (Comanegra), en una data encara per definir. El mes de juny, a més, es podrà adquirir *Un lloc entre els morts* (Edicions 62) amb *La Vanguardia*. Una altra obra important acabada de publicar és *Maria Aurèlia Capmany. L'època d'una dona*, una exhaustiva biografia d'**Agustí Pons** editada per Meteora i l'Ajuntament de Barcelona.

Docent, dramaturga i directora, assagista, activista, traductora, guionista, premiada, traduïda... Segurament no és exagerat parlar d'una autora inabastable. Per això, els organitzadors de la programació de l'Any Capmany no volen fer curt, i han preparat una quarantena d'activitats entre exposicions, conferències, actes teatrals i actes acadèmics que tindran lloc a diverses poblacions del territori. **Podeu consultar més informació en aquest enllaç.**

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, a través de la Institució de les Lletres Catalanes, i l'Associació d'Amics de la Maria Aurèlia Capmany són els impulsors de l'efemèride, que va comptar la feina de **Laura Borràs** fins que va deixar la direcció de la ILC per incorporar-se a les files de Junts per Catalunya..